

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНІОСОУ: 435-8740
Тел. в Нью-Йорку:
ВАРСУ 7-4125
УНІОСОУ: ВАРСУ 7-5337

PIK LXXV. Ч. 207. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ЛИСТОПАДА 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 7, 1968 No. 207. VOL. LXXV.

РИЧАРД М. НІКСОН ОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ

ДЕМОКРАТИ ЗАДЕРЖАЛИ БІЛЬШІСТЬ У ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ І СЕНАТІ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 6 листопада 1968

В АМЕРИЦІ

ПАНІ ШІРЛІ ЧІСГОЛМ, ПЕРША НЕГРИТЯНКА в історії цієї країни, здобула пост члена Палати Репрезентантів. Вона є демократкою, перемогла в 12-й виборчій окрузі в Брукліні, Н. Й., де живе негритянська більшість в районі Бедфорд - Стайезант. Програв до неї вибори республіканець - ліберал Джеймс Л. Фармер. Демократи перемогли республіканців і в 17-й окрузі в Нью-Йорку, де виграв вибори конгресмен Едвард І. Кох. Це вперше від 1936-го року демократи перемогли в цій виборчій окрузі, де давніше був конгресменом теперішній посадинок Нью-Йорку республіканець Джан Ліндзі, який здобув становище посадинок в 1965-му році.

СЕНАТОР ЕДВАРД М. КЕННЕДІ ПОВІДОМИВ про організацію 10-мільйонної дол. фундації ім. Роберта Ф. Кеннеді. Фундація опублікує свою першу програму за кілька тижнів. Почесними головами фундації є батьки покійного сенатора Джозеф П. Кеннеді та його дружина, а головою колишній секретар оборони Роберт МакНамара. Рада директорів складається з 56-ох осіб з-поміж членів родини Кеннеді, професорів університету, федеральних урядовців, представників робітництва та оборонців громадянських прав. Фундація дістане фонди з пожертв від корпорацій, організацій та приватних осіб. Вона буде допомагати студентам, хворим і уполісвідченим, неграм та голондні за кордоном. Сподіваються в короткому часі зібрати 10 мільйонів доларів.

АМЕРИКАНСЬКІ КОРПОРАЦІЇ ЗБІЛЬШИЛИ свої прибутки на 12% в третій чверті цього року (липень-вересень) в порівнянні з тим самим часом минулого року. Прибуток великих корпорацій збільшився, хоч збільшено прибуток податок (так званий "надподаток"). Фабричні корпорації збільшили свої прибутки на 15 відсотків в порівнянні з 1967-им роком. Численні обсерваторії сподіваються, що прибуток не будуть так збільшуватися після збільшення прибуткового податку. Звітуючи про прибуток 1,214 великих компаній, між ними були 898 фабричних промислових концернів.

ПОЛОЖЕННЯ ВСІХ ШПИТАЛІВ В ЦІЙ КРАЇНІ потребує модернізації — згідно з опінією Уряду Публічного Здоров'я. Цей звіт опертий на статистику з 1967-го року. Треба в цій країні змодернізувати майже половину шпиталів та поширити лікувальні можливості деяких шпиталів. В деяких районах немає місця в шпиталі, а в інших нема пацієнтів. Треба б розбудувати малі шпитали, які не можуть гти з духом часу та купувати всі найновіші лікувальні засоби. В загальному у звіті рекомендується поширити лікувальні засоби на 149,000 ліжок.

У СВІТІ

У ЗАХІДНОМУ БЕРЛІНІ ВІДБУЛИСЯ в минулий понеділок 4 листопада бурхливі демонстрації лівих студентів, у протесті проти дисциплінарного переслідування адвоката Горета Малера, оборонця в процесах проти комуністичних і комуністичних демонстрантів. Кола 500 студентів обкидали поліцію камінням та кидалися на пішки і кидали поліціантів з пальцями. 150 осіб, здебільше з поліції, ранені, 40 арештовані.

В ЙОРДАНІ ЗДАВЛЕНО спробу державного перевороту, яку перетворила одна з радикальних арабських анти-ізраїльських терористичних організацій. Вірно королеві Гусейнові військові зайняли головну квартиру цієї організації та арештували її проводирів. Король Гусейн виголосив через радіо промову до народу. Проголошено політичну годину в столиці Йорданії Аммані. Змовників підтримував режим із Сирії.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНОЇ НІМЕЧЧИННИ КУРТ КІЗІНГЕР ЗАПОВІВ у промові на конгресі його Християнсько-демократичної партії в Західному Берліні, що названа керівна партія буде зберігати надалі урядову коаліцію з соціал-демократами. Навч відкидаючи погрози з боку Східної Німеччини й СРСР — Кізінгер заявив, що Німечка Федеративна Республіка і Західний Берлін "належать одне до одного".

В АТЕНАХ РОЗПОЧАВСЯ військовий суд над 15 змовниками, що 13 серпня п. р. виконали бомбовий захват проти прем'єра Георга Пападопулоса. Головний винуватець, 30-річний десертир з грецької армії, поклав бомбу на шляху, що ним мав їхати названий прем'єр: бомба ви

СВОБОДА **SVOBODA**
UKRAINSKYI SHCHENNIK UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1983
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 846 Jersey City, N.J. 07303

Президент на підхідному

Линдон В. Джансон увійшов був до Палати Репрезентативів у 1938 році, через 10 років став членом Сенату, у 1960 році переможний суперник Джансона на демократичній конвенції, Джан В. Кеннеді запросив його на пост віце-президента, а коли 22 листопада 1963 р. Кеннеді трагічно загинув у Далласі, він, Джансон, того самого дня склав присягу, як новий президент. У 1964 р., кандидатуючи проти Беррі Годвотера, Джансон дістав 61% усіх голосів і осягнув «лавину» перемоги, користуючись величезною популярністю в народі. Але 31 березня ц. р. він проголосив, що не буде більше кандидатом, і після виборів 5 листопада ц. р. залишився тільки з формальною владою до 20 січня наступного року. 3-го січня він ще виголосить своє останнє звернення «Про стан Унії», але фактично першою особою в державі буде вже новообраний президент, і світ буде дивитися вже на новообраного президента, а не на того, який відходить.

Проголосивши свою відмову від кандидатури на перевибір, президент Джансон назвав кілька головних причин цього свого рішення, між ними бажання припинити розбій в народі, що могло б поглиблюватися довкола його кандидатури та, головне, щоб його зусилля для змирнення у В'єтнамі відбраті пропагандистський передвборчий характер, оскільки потрібної щирості і серйозності. Президент Джансон тоді заявив, що він не думав ані однієї хвилини часу присвятити передвборчий акції, а всі свої сили і зусилля віддати внутрішнім і закордонним інтересам країни. Ледве чи до теперішніх переговорів у Парижі та згаданих воєнних дій у В'єтнамі було б дійшло без цього рішення президента Джансона, якого — після його відмови від кандидатури на перевибір — навіть найбільш його критики прославляли як великого державного мужа, який доказав, що інтереси свого народу і своєї країни він ставить понад особисті амбіції.

Не було, мабуть, ні одного з 36-ох президентів 3-х єдиних Стейтів, які не говорили б з гіркотою про нестерпний тиск, туди і прокинуто, пов'язані з отриманням постом у цій країні. Об'єднуючи в своїх руках становища голови держави, ділового прем'єра Уряду й головного зверхника збройних сил, найбільший гігант праці з невичерпними фізичними та духовними силами неспроможний сам один виконувати всіх своїх обов'язків. Тому він мусить покладатися не тільки на членів Уряду, на керівників окремих resortів, але й на своїх асистентів та довідників — військових, політичних, адміністративних, дипломатичних. Коли американський президент має хист і глибоку інтуїцію при виборі собі довідників, хист та інстинкт, котрі з посеред різних взаємосуперечних порад вважати за правильну, то він має успіхи. Коли діється інакше, то приходять невдачі, і вина за ті невдачі спадас завжди на президента, а не на даного незалежного довідника, про якого загалі не знає. Як на приклад таких історичних невдач, можна вказати на катастрофу десанту кубинських, озброєних і вишколених Американою, емігрантських повстанців у Санячій затоці на Кубі за през. Джанна Кеннеді, і на спосіб ведення війни у В'єтнамі за през. Джансона.

Всі коментатори й усі біографи Линдона Джансона характеризують його, як людину надзвичайно амбітну, горду, вразливу на будь-яку критику. Але як людину тверду в послідовному виконанні наміченого плану. Ці риси характеру дозволяють зрозуміти, чому Линдон В. Джансон мріяв перевинити обожуваного ним Ф. Д. Рузвельта у його заслугах для Америки й популярності, і чому він, не показуючи цього нахвосту, насправді відчував як глибоку образу всю ту неперемірювану критику й атаки, які велися проти нього за його внутрішню і закордонну політику, що її він уважав за правильну: за програму «великого суспільства», за війну у В'єтнамі, за широкі жести у бюджетовому видаткуванні, за ліберальне расове законодавство, за віру в успішність політики співіснування з Соведами і їх сателітами. Советська інвазія в Чехо-Словаччині розбила його план нової зустрічі з Косігінім та подорожі до ССРСР. Відкинення Сенатом номінації Ейба Форда на голову Найвищого Суду та відсування в майбутнє ратифікації договору проти поширення атомової зброї, разом із зредукуванням бюджету на 10 мільярдів дол. — це були прикрий для Линдона В. Джансона докази запердяю його впливів у Конгресі й у світі.

Але остаточною осуду про Линдона В. Джансона та його 5-річний період влади видасть історія. Однакво його прихильники, як і противники, признають, що він — непересічна людина. Працюючи по 16 годин на день, він був одним із найбільш працьовитих президентів ЗСА з багатомільйонним балансом законодавства. Поруч Гаррі Трумана й Д. Д. Айзенгавера він буде третім живучим колишнім президентом, і, як вони, він перейшов уже до історії, як великий син свого народу.

К. Крупський

ЛЕГНОВАЖЕННЯ МАЛИХ, АЛЕ СУТТЄВИХ ФОРМ

У

Польська преса називає мистця Никифора „польським мистцем“

Книж. — Літературна Україна з 25 жовтня помістила некрол померлого за початку жовтня відомого мистця-примітивіста, українця з Лемківщини Никифора Криницького, під заголовом „Шлях Никифора“. Він народився в кінці минулого століття від матері-жорнички, глухий і німий від роду, з 13 років розпочав малювати і, маючи, продавав за копійки малюнки. Малював найбільше Лемківщину, Карпати, села й людей, яких зустрічав під час мандрівок, часто зображував себе в сценах, де його вітають, а ним розмовляють, або коли він мандрує підірваними залізницями та сворідної „архитектури“. Про Никифора Криницького, який сам себе називав Матейком, щоб звернути на себе увагу, як на мистця, заговорили в 1938 р., але аж у 1947 р. в Польщі, куди Москва приїхала Лемківщину, почали опікуватися бездомним мандрівником, придбали помешкання, преса почала мистця статті тощо. Хоча Никифор був українцем та більшість його образів присвячена українській природі й людям, польська преса й мистецтвознавці називають його „польським мистцем“ і таке визначення передрукувала без коментарів „Літературна Україна“, про похорон Никифора у м. Криничі: „В суботу (12 жовтня), — повідомляв ПАП, — відбувся похорон Никифора Криницького, відомого польського художника-примітивіста, який помер у санаторії... В некролозі, надрукованому на сторінках газети „Життя Варшави“, читаємо: „В останні роки свого життя він був оточений опікою, якою належала, він збагатив наше мистецтво чимось неповторним, хоч нині коло найкращих художників досить широке, він залишився в нашій пам'яті як символ. Никифор умів наповнити своє життя тільки мистецтвом, умів подолати всі труднощі, був мистцем вірним і своєю наполегливістю досяг дуже багато“.

У Коломиї ентузіясти самі створили дитячий оперовий театр

Коломия. — Шість років тому учителька співу в середній школі Галина Грабець займалася створенням Дитячої оперової студії. Перші проби кілька вчителів і amatorів-акторів та багато дитячих дітей робили в селі Ковалівці біля Коломиї. Родина Грабець вклала в ту справу душу, талант і час: мати вчила дітей співу, батько робив декорації, їхні сини розуміли з музиками й молоддю оркестрові партії. Першою виставою коломиїської Дитячої опери була опера-казка про вовка й семеро козенят Г. Компанійця, наступною — складніша вистава дитячої оперки Миколи Лисенка „Пан Коцький“. Потім пішла опера Кирила Стеценка „Івасик Телесик“, написана для дорослого глядача, але її відповідно переробили; нещодавно композитор Марія Завальська написала дитячу оперу „Коли с друг“ на лібретто Наталії Забіли. Коломиїська Дитяча Оперова Студія вже виступала по телебаченню і в сусідніх містах. У „Культурі й Житті“ з Києва з 17 жовтня прохастає конкурс творчості, щоб вони писали оперети й оперки для дітей, бо такого типу театру не мають в Україні жодного репертуарного вибору.

УКРАЇНЬСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
Наукове Засідання
Природничого Відділу Академії
Доповідь
Д-ра СЕРГІЯ КРАЩЕНІННИКОВА:
СПОСТЕРЕЖЕННЯ НАД БУДОВОЮ МАКРО-
НУКЛЕУСА У ПАРАЗИТИЧНОЇ ІНФУЗОРІ
BALANTIDUM COLI
Засідання відбувається в суботу, 9-го листопада 1968 р.
о 6-й год. веч. в приміщенні Академії:
206 Вест 100-та вул., Нью-Йорк, Н. Й.

УКРАЇНЬСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
Науковий Семінар
Секція Античної Історії з участю українських істориків та дослідників допоміжних дисциплін історії
Доповідь
ОЛЕКСАНДРА ДОМЕРОВСЬКОГО:
ДО АНТРОПОГЕОГРАФІЇ І ГЕОПОЛІТИКИ
АНТИЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я
Засідання відбувається в неділю, 10-го листопада 1968 р.
о 4-й год. дня в приміщенні Академії:
206 Вест 100-та вул., Нью-Йорк, Н. Й.

**КЛУБ УКРАЇНСЬКИХ АБСОЛВЕНТІВ
ВИСОКИХ ШКІЛ В НЬЮ-АРК-ІРВІНГТОН**
повідомляє, що під час
Перших Пованакційних Сходів
які відбуваються
в неділю, 10-го листопада 1968 року
о год. 2-й по пол.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
140 Проспект Авеню
виступить з доповіддю
Мігр. Оксана Драган
на тему
„Події в Чехо-Словаччині“
(СПОСТЕРЕЖЕННЯ ОЧЕВИДЦІ)
ГОСТЯМ РАДІ УПРАВА КЛУБУ

ОУА „САМОПОМІЧ“ — Відділ у НЬЮ-ЙорКУ
запрошує своїх Членів, Членів „КАТ „Облога“
та Українських Громадянство
на **ДОПОВІДЬ**
яку виголосить
в неділю, 10-го листопада 1968 р.
в год. 5-й веч.
в **ДОМІВЦІ Т-ВА „САМОПОМІЧ“**
(98 Друга Евеню)
**Впрен. о. д-р Володимир
Ковалик. ЧСВВ**
на тему
„МОДЕРНА УКРАЇНЬСЬКА ЛЮДИНА“
(На основі роману Олеса Гончара „Собор“)
Вступ за добровільними датами.
Управа Відділу ОУА „Самопоміч“ в Нью-Йорку

ТЕАТР ВИСТАВА ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ПАМ'ЯТІ ЛЕСЯ КУРБАСА

Театральний Ансамбль ім. Лесі Курбас з Торонта прибуде в цю суботу, 9-го листопада до Нью-Йорку з ювілейною виставою для від

Проща
HELP WANTED MALE

UPHOLSTERERS
Потрібно з досвідом при
меблях на замовлення.
Платня згідно зі збіжностями.
Присміли умовини
праці. Досконала нагода
для відпочинку.
Louis Tschopp & Son
24 No. 1, Middletown, N.Y.
Tel. (914) 386-5742

CHEMIST
&/or 3 to 5 years
PHARMACEUTICAL
Quality control experience. Ex-
cellent growth potential with
young Co. Call for appl.:
Chemway Corporation
Fairfield Rd., Wayne, N.J.
694-4100

SHEET METAL MECHANICS
• WELDERS
• MIG & STICK
• ELECTRICIANS
• FITTERS
• ASSEMBLERS
• HELPERS
IMMEDIATE OPENINGS
Good pay, excellent working
conditions; good benefits.
Are you dissatisfied and so far
down in the seniority list that
you can't get anywhere in your
present job? Then join us! We
are a great, new, progressive
company growing rapidly. Give
us a call; better yet, drop in
and see us.

AERONIX INC.
1065 Edward St., Linden, N.J.
(201) 925-9500

STEEL FACTORY
TRAINEES
NO EXPERIENCE
NEEDED

We will train you for per-
manent positions within our
expanding organization. Ex-
cellent advancement oppor-
tunity; good starting pay
and company benefits; Lan-
guage no barrier, would
prefer some English. Apply
in person, Mon. to Fri.,
7 to 4 P.M.
Kent Steel Corp.
Building 304
Port Newark, N.J.

WANTED
ALUMINUM SIDING
INSTALLERS

Local work around Hacken-
sack-Wayne areas. Steady
year round work. No lost
time. We pay top dollar
plus Bonus. Call 201 652-7400
9 AM-9 PM. Ask for
Mr. Persi

DIE CUTTERS
Earn while you learn. Plush
Toy Company will train men
on cutting machine. Good
starting pay. Air conditioning,
cafeteria. All benefits.
Convenient to bus 49.
Knickerbocker Toy Co.
207 Pond Avenue
Middlesex, N.J.

MAINTENANCE
MECHANIC

EXPERIENCED
PACKAGING MACHINES
ALL SHIFTS
LONG ISLAND CITY AREA
WRITE BOX D-20
350 Fifth Avenue, Rm. 915
NEW YORK, N.Y. 10001

МЕХАНІКИ ВАИТ. АВТ
Досвід, пов. беніфіти, госпі-
талізація і пенсійний план.
Середня оцінка роботи
\$3.85 на годину. Мусить
говорити і розуміти по-ан-
глійськи.

REA EXPRESS
20th St. & Northern Blvd.
Long Island City, N.Y.
Tel. 784-0378

MAN WANTED
Shipping Dept. Electric Light-
ing Supplies. 5 day week, 40
hours. \$75.00 to start. Steady
advancement. Vacation. Near
transportation. Good oppor-
tunity. Must speak, read &
write English. Ask for
Mr. Johnson — LE 4-3778

PORTERS —
FLOOR WAXERS
Full or Part Time.
DAYS OR NIGHTS.
Good pay. Call Larry. For
more information
Call (914) YO 8-1880

PLASTICS
REINFORCED
LAMINATORS
PRESS MOLDERS
RESIN BONDERS
Full time, permanent positions,
full benefits. Salary commensu-
rated with experience. Old es-
tablished company, no divi-
sion.

ЕЛЕКТРИКИ
Досвідчені, постійна праця,
ДОБРА ПЛАТНЯ. Доск.
нагода для відпочинку.
Сміливо.
Tel. 458-6777

Резолюції схвалені учасниками Восьмої Зустрічі Організації Оборони Лемківщини в днях 28-29 вересня 1968 р. в Пассейку

— Вислають сердечний привіт своїм братам і сестрам лемкам на зеленій Лемківщині і тим, що живуть поза нею та всім братам і сестрам українцям на Україні і поза Україною.

— з гордістю стверджують, що в боротьбі за священні права українського народу на землях УРСР беруть участь також переселені сини і доньки Лемківщини.

— з увагою слідкують за розвитком подій на землях Прайвіщини і підтримують змагання українського населення за національні, громадські та культурні права.

— вислають синівський привіт Блаженнішому Верховному Архископіві Кардиналові Йосифові Сліпому та всім нашим українським Владикам Католицької і Православної Церков та закликають всіх українців до створення Патріархату Української Католицької Церкви на чолі з Кардиналом Йосифом Сліпим.

— закликають всіх українців в діаспорі покинути емігрантські міждусобиці та

Проща HELP WANTED MALE

МАШИНИСТИ

Set-up Men і оператори. Посліпна праця, добра платня, щедри беніфіти. Добре положення, блиск. Queens Plaza. Доск. нагода для відпочинку. Call now — 937-0496.

СТОЛЯРИ

Потрібно добрих мужиків. Постійна праця, доб. платня. Добрі умовини праці. Вдень: (201) 343-9572 Вночі: (201) 998-8031

ДО МИТТА ПОСУДИ

до рухливого ресторану, д. платня, доск. умовини праці, 5 днів в тиждні.

Affton Restaurant
South Orange Ave. & Hanover
Road, Florham Park, N.J.
(Car essential for transportation. Ask for Mr. Wessling
(201) 377-1871

(Attention) DAIRY MEN

For work in milk plant bottling and processing milk. 5-day week, master medical coverage, paid holidays, vacations and pension plans.<